

2013

עם תחילתה של שנת 2013 אנו מתכבדים להגיש לכם גיליון חדש של גלובלמילק.
קריאה נעימה!

ענף החלב באיחוד האירופי, המכסות עדיין כאן...

נובמבר 2012

אף ששיטת המכסות הנהוגה באיחוד האירופי מ-1984 תתבטל באפריל 2015, הרי שהיא עדיין משפיעה על שוק החלב האירופי, ובעקיפין גם על השוק העולמי. דברים אלו מתבררים מניתוח הנתונים העדכניים ביותר לשנת המכסות 2011/2012 שפרסמה לאחרונה הנציבות האירופית.

פחות מ-10 מתוך 27 המדינות החברות באיחוד האירופי מייצרות בשנים האחרונות כמות המתקרבת לרמות המכסה שלהן. יתר מדינות האיחוד נמצאות הרבה מתחת למכסות. למרות זאת, נושא המכסות מדאיג ביותר יצרני חלב בשש מהמדינות החברות באיחוד שעברו את גבולות הייצור הלאומי שלהן בשנת 2011/2012. למרות הרחבת המכסות באחוז אחד מדי שנה, מאז 2009/2010, נקנסו היצרנים במדינות אלה בסך 78.4 מיליון אירו על שייצרו מעבר למכסה בשנת המכסות שהסתיימה במארס 2012.

את מחצית הקנס שילמה אוסטריה לבדה, לאחר שחרגה מהמכסה הלאומית שלה בשיעור גבוה של 4.2 אחוזים (חריגה של 121 מיליון ליטרים). באופן אירוני, דווקא אוסטריה היא בין המדינות המתנגדות לביטול מכסות החלב, שכן היא רואה בהן אמצעי ביטחון למניעת ייצור יתר המשפיע על המחירים וההכנסות. שאר החברות שחרגו הן: קפריסין (3.5 מ"ל 2.3%), אירלנד (60 מ"ל 0.5%), לוקסמבורג (1.5 מ"ל 0.5%), הולנד (59 מ"ל 0.5%) וגרמניה (37 מ"ל 0.1%). שאר המדינות לא הגיעו למכסה.

קפריסין, שחרגה ממכסותיה בשלוש השנים האחרונות, טוענת כי תנאי הטבע במדינה מקשים על ייצור חלב; בהולנד - יצרנית ויצואנית משמעותית של מוצרי חלב - המחיר הגבוה של הקרקע החקלאית גורם לכך שייצור החלב אינו כלכלי בתנאי תת ניצול השטח. נתונים מצביעים על כך שקיים מתאם בין שיעור ניצול המכסות ובין חשיבות יצוא החלב במדינה החברה באיחוד. מדינות מוטות יצוא עשויות להגביל את התפוקה שלהן, ומכאן שמשטר המכסות ממשיך לגרום לצמצום חלקו של האיחוד האירופי בשוק העולמי הגדל והולך.

ברמה הכוללת, סך ייצור החלב באיחוד האירופי נמוך ב-4.7% (7,000 מ"ל) מהיקף המכסה (147 מיליארד ליטרים). ייצור החלב בשנת המכסות האחרונה גדל ביחס לשנה קודמת בכ-2.5% (1.8%) מיליארד ליטרים יותר מהגידול במכסה הכוללת (1.4 מיליארד ליטרים 1%). מגמה זו מצביעה על אופטימיות, בעיקר בצפון ומערב אירופה. הדבר נכון במיוחד באירלנד, שם הוכנו כבר תכניות שאפתניות להרחבה משמעותית בתפוקה ברגע שתוסר מגבלת המכסות. ייצור החלב באירלנד עלה ב-15 אחוזים בקירוב במהלך שלוש השנים האחרונות.

המשך

ענף החלב באיחוד האירופי, המכסות עדיין כאן...

מן העבר השני, לא פחות מעשר מדינות חברות מימשו פחות מתשעים אחוזים מהמכסות הלאומיות שלהן לשנת 2011/2012. שבע מדינות מימשו פחות משמונים אחוזים. מתוך 10 המדינות שהוזכרו, 7 הן מדינות חברות חדשות (New Member States- NMS) שהצטרפו לאיחוד בשנת 2004. לגבי ה-NMS כקבוצה, עמד הייצור אשתקד על 13.9 אחוזים מתחת למכסות. עתה מתבהרת המשמעות הצפויה של ביטול מכסות החלב, וצפוי כי ייצור החלב יעבור בקצב מהיר יותר לצפון אירופה. לתעשיית החלב בדרום אירופה ובמזרחה נותר עדיין מקום, אך בהיקפי ייצור נמוכים יותר מאלה שהיו צפויים. על פי רמות המכסות הנומינליות, כשיתבטלו המכסות, ב-1 באפריל 2015, צפויה להתרחב בצורה ניכרת תפוקת החלב בחלקים התחרותיים יותר ביבשת. השפעתו קצרת הטווח של התהליך על הכנסות הרפתנים תהיה תלויה במידה רבה במצב שוק החלב בזמן הסרת המכסות.

המצוק הפיסקלי וענף החלב בארה"ב

ינואר 2013

בפשרה שהושגה בין הנשיא ברק אובמה לחברי הקונגרס הרפובליקאים סוכם לדחות את הגדלת המיסוי והקיצוצים בהוצאות. בכך נגזזו התקוות של קבוצות המייצגות יצרני חלב, כי תופעל תכנית חדשה שאמורה להבטיח את הרווח השולי בייצור חלב ע"י ביטוח והתערבות בהיצע. הסנאט האמריקני ובית הנבחרים החליטו לאשר הצעת חוק שמאריכה את תוקפו של חוק המשק החקלאי, משנת 2008 עד לחודש ספטמבר הבא. המשמעות היא, קיבוע המדיניות התומכת במחירי הגבינה, החמאה ואבקת החלב. רמת המחירים הנתמכת היא כמחצית מהמחירים בפועל, כלומר, מדיניות זו אינה רלוונטית והיא תבוא לידי ביטוי רק אם תהיה ירידה חדה במחירים, ואז ימומנו רכישות מלאי ותמיכות ביצוא. בהעדר מדיניות חקלאית חדשה, מתבססות התכניות החקלאיות באופן אוטומטי על כללים שנקבעו בשנת 1949 המהווים תשתית לכל חקיקה שהתווספה מאז. בחודש נובמבר פרסם משרד החקלאות האמריקני כי מחירו של גלון חלב טרי מלא היה 3.54 דולר. שר החקלאות תום וילסאק הזהיר שמחיר החלב עשוי להגיע ל-7 דולר או יותר, אם החוק מ-1949 אכן ייושם במלואו ולא יתוקן. המצב הנוכחי מהווה ניצחון ל IDFA (ארגון המייצג את תעשיית החלב, מחלבות) בוויכוחו עם NMPF (ארגון המייצג את בעלי הרפתות, יצרני החלב). ארגון יצרני החלב הוא זה שהציע להנהיג מדיניות של אבטחת תמורה הוגנת ליצרנים, תוך יישום כלים של בקרה על ההיצע ("מעין מכסות"). הארגון המייצג את תעשיית החלב התנגד להצעה זו. ג'רי קוז'אק נשיא ארגון היצרנים, מתריע כי מדובר במכה הרסנית ליצרני החלב.

תחזית RABOBANK לביקושים העולמיים בענף החלב אופטימיות פחות

ינואר 2013

ירידה בצריכה במדינות עם צמיחה נמוכה הביאה להתאוששות אטית מהצפוי במחירי מוצרי החלב. זאת על פי הערכות רבובנק, אחת החברות הגדולות בעולם לייעוץ פיננסי שמרכזת בהולנד.

בעיות בתחום היצע מצביעות על כך שהשוק צפוי להצטמצם, ככל שהיצרנים יגיבו לצמיחה האטית במחירים.

בנוסף, כפי שפרסמו האנליסטים בדו"ח האחרון שלהם, אין זה סביר שביצועי השיא של ניו זילנד, מוטת היצוא, יחזרו על עצמם.

עליות המחירים הגדולות שהתרחשו בעבר בשוק הסיטונאי בארצות הברית פחתו, ובשוקי הסחורות צנחו מחירי הגבינה ב-9 אחוזים ומחירי החמאה ב-15 אחוזים. מאחר שהשנה לא הייתה תנודתית משמעותית בדולר האמריקני, לא ניתן לייחס את ירידת המחירים לגורמים מוניטאריים. הסיבה העיקרית לירידת המחירים היא הביקוש המיצרפי. הדוח מצביע על כך שמספר מדינות, בכלל זה סין ותאילנד, חוו האטה בצמיחה, והחברות הפועלות במדינות אלו מעידות על צמצום המכירות בחודשים האחרונים.

קצב עליית היצוא לסין ייחלש וזאת לאור העובדה כי בחודשים האחרונים הייתה התעוררות ברכישות לנוכח צפיות להתייקרויות.

למרות כל האמור לעיל, הדוח מנבא עליית מחירים, עם שיא במחצית שנת 2013, תוך אזהרה שהתפתחויות במדינות האירו והמצוק הפיסקאלי, הצפוי להתרחש בארצות-הברית, עשויות לטלטל את השוק בכיוונים בלתי צפויים.

גורמים נוספים

הדוח אינו מתייחס למשמעות הצניחה הרגילה ביבוא מוצרי חלב בסין המתרחשת מדי שנה, כאשר בפסטיבל האביב תוקפה שיש בה הטיה לרכישת מוצרי מזון מסורתיים ולא מוצרי חלב.

בנוסף, סיומה של שנת הדרכון הברוכה תביא לירידה בשיעור הילודה, מה שיגרום לצמצום הביקוש לפורמולות להזנת תינוקות.

בנוסף, שיעורי צמיחה נמוכים יחסית בברזיל, יחד עם ההגבלות השנויות במחלוקת על יבוא אבקת חלב, עשויים למתן את התייקרויות המחירים העולמיים, וזאת נוסף על ההשפעה שיש לגידול ביצוא מארגנטינה ומאורוגוואי.